

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Aneks do <i>Informatora</i> o egzaminie maturalnym z języka francuskiego w Formule 2023 obowiązujący w latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język francuski poziom podstawowy, rozszerzony, dwujęzyczny; egzamin dla absolwentów niesłyszących
<i>Termin egzaminu:</i>	Termin główny – maj 2023 i 2024 r. Termin dodatkowy – czerwiec 2023 i 2024 r. Termin poprawkowy – sierpień 2023 i 2024 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	13 czerwca 2022 r. (aktualizacja: 26 sierpnia 2022 r.)

Na podstawie art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw¹ w **Informatorze o egzaminie maturalnym z języka francuskiego od roku szkolnego 2022/2023**² wprowadza się następujące zmiany.

	1	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		Cały dokument	Zmiana podstawy prawnej przeprowadzania egzaminu

1. W roku 2023 oraz 2024 egzamin maturalny z języka francuskiego w Formule 2023 jest przeprowadzany na podstawie **wymagań egzaminacyjnych** określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r.³, zwanych dalej „wymaganiami egzaminacyjnymi”.

2. Wymagania egzaminacyjne są podane poniżej.

W latach szkolnych 2022/2023 oraz 2023/2024 wymagania egzaminacyjne dotyczące egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego odpowiadają:

- 1) w przypadku wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie **podstawowym** – poziomowi **B1 (B1+)** w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- 2) w przypadku wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie **rozszerzonym** – poziomowi **B2 (B2+)** w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- 3) w przypadku wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego na poziomie **dwujęzycznym** – poziomowi **B2+ (C1)** w zakresie rozumienia wypowiedzi)
– w skali *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego*.

Poziom podstawowy

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka, a także wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

¹ Dz.U. 2022, poz. 1116.

² Dokument jest dostępny pod adresem:

http://cke.gov.pl/images/EGZAMIN_MATURALNY_OD_2023/Informatory/Informator_EM2023_jezyk_francuski.pdf

³ Dz.U. 2022, poz. 1246.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie tworzy proste, spójne i logiczne, w miarę płynne wypowiedzi ustne oraz proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający uczestniczy w rozmowie i reaguje ustnie w typowych, również w miarę złożonych sytuacjach oraz reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

I. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:

- 1) człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania);
- 2) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania, przeprowadzka);
- 3) edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się – w tym uczenie się przez całe życie, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne);
- 4) praca (np. zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, praca dorywcza, wybór zawodu, poszukiwanie pracy, warunki pracy i zatrudnienia);
- 5) życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe – w tym diety, lokale gastronomiczne);
- 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, promocja i reklama, korzystanie z usług, reklamacja);
- 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, ruch uliczny);
- 9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
- 10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu, pozytywne i negatywne skutki uprawiania sportu);
- 11) zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie, niepełnosprawność, uzależnienia);
- 12) nauka i technika (np. ludzie nauki, odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz szanse i zagrożenia z tym związane);
- 13) świat przyrody (np. pogoda, pory roku, klimat, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, kłeski żywiołowe);

14) państwo i społeczeństwo (np. wydarzenia i zjawiska społeczne, problemy współczesnego świata).

II. Zdający rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, ogłoszenia, instrukcje, relacje, wywiady, dyskusje, prelekcje), wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka:

- 1) reaguje na polecenia;
- 2) określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi;
- 3) określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi;
- 4) określa kontekst wypowiedzi (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);
- 5) znajduje w wypowiedzi określone informacje;
- 6) układa informacje w określonym porządku;
- 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi.

III. Zdający rozumie wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności (np. listy, e-mail, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje, komiksy, artykuły, teksty narracyjne, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty literackie):

- 1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
- 2) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
- 3) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, czas, miejsce, sytuację);
- 4) znajduje w tekście określone informacje;
- 5) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
- 6) układa informacje w określonym porządku;
- 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście;
- 8) odróżnia informacje o faktach od opinii.

IV. Zdający tworzy proste, spójne i logiczne, w miarę płynne wypowiedzi ustne:

- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 5) opisuje upodobania;
- 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
- 7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
- 8) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań;
- 9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z teraźniejszości i przyszłości;
- 10) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady).

V. Zdający tworzy proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (wiadomość, e-mail, wpis na blogu):

- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;

- 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 5) opisuje upodobania;
- 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
- 7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
- 8) przedstawia zalety i wady różnych rozwiązań;
- 9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z teraźniejszości i przyszłości;
- 10) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady);
- 11) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.

VI. Zdający reaguje ustnie w typowych, również w miarę złożonych sytuacjach:

- 1) przedstawia siebie i inne osoby;
- 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź);
- 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- 4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, wyraża wątpliwość;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
- 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
- 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
- 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi proste negocjacje w sytuacjach życia codziennego;
- 9) prosi o radę i udziela rady;
- 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
- 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
- 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
- 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe.

VII. Zdający reaguje w formie prostego tekstu pisanego (wiadomość, e-mail, wpis na czacie/forum) w typowych sytuacjach:

- 1) przedstawia siebie i inne osoby;
- 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie);
- 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz/ankietę);
- 4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, wyraża wątpliwość;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;

- 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
- 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
- 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi proste negocjacje w sytuacjach życia codziennego;
- 9) prosi o radę i udziela rady;
- 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
- 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
- 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
- 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe.

VIII. Zdający przetwarza tekst ustnie lub pisemnie:

- 1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach);
- 2) przekazuje w języku obcym nowożytnym lub w języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym;
- 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

IX. Zdający posiada:

- 1) podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;
- 2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

X. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów, prowadzenie notatek).

XI. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis).

XII. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

Poziom rozszerzony

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiadane w naturalnym tempie oraz różnorodne złożone wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie tworzy w miarę złożone, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne oraz w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający uczestniczy w rozmowie i reaguje ustnie w różnorodnych, również złożonych i nietypowych sytuacjach oraz reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

- I. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:
  - 1) człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania, społeczny i osobisty system wartości, autorytety);
  - 2) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania, przeprowadzka, architektura);
  - 3) edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się – w tym uczenie się przez całe życie, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne, system oświaty);
  - 4) praca (np. zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, praca dorywcza, kariera zawodowa, rynek pracy, warunki pracy i zatrudnienia);
  - 5) życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
  - 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe – w tym diety, lokale gastronomiczne);
  - 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, finanse, promocja i reklama, korzystanie z usług – w tym usług bankowych i ubezpieczeniowych, reklamacja);
  - 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, awarie i wypadki w podróży, ruch uliczny, bezpieczeństwo w podróży);

- 9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
- 10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu, pozytywne i negatywne skutki uprawiania sportu, problemy współczesnego sportu);
- 11) zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby – w tym choroby cywilizacyjne, ich objawy i leczenie, niepełnosprawność, uzależnienia);
- 12) nauka i technika (np. ludzie nauki, odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz szanse i zagrożenia z tym związane, korzyści i zagrożenia wynikające z postępu naukowo-technicznego);
- 13) świat przyrody (np. pogoda, pory roku, klimat, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, katastrofy ekologiczne, klęski żywiołowe, przestrzeń kosmiczna);
- 14) państwo i społeczeństwo (np. wydarzenia i zjawiska społeczne, organizacje społeczne i międzynarodowe, podstawowe zagadnienia związane z polityką i gospodarką, problemy współczesnego świata, prawa człowieka).

II. Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiediane w naturalnym tempie:

- 1) reaguje na polecenia;
- 2) określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi;
- 3) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi;
- 4) określa kontekst wypowiedzi (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);
- 5) znajduje w wypowiedzi określone informacje;
- 6) układa informacje w określonym porządku;
- 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi;
- 8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
- 9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio;
- 10) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

III. Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi pisemne:

- 1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
- 2) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora tekstu;
- 3) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, czas, miejsce, sytuację);
- 4) znajduje w tekście określone informacje;
- 5) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
- 6) układa informacje w określonym porządku;
- 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście;
- 8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
- 9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne;
- 10) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu.

IV. Zdający tworzy w miarę złożone, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne:

- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;

- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 5) opisuje upodobania;
- 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
- 7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
- 8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
- 9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- 10) rozważa sytuacje hipotetyczne;
- 11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);
- 12) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

V. Zdający tworzy w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (list formalny, artykuł, rozprawkę):

- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 5) opisuje upodobania;
- 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
- 7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
- 8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
- 9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- 10) rozważa sytuacje hipotetyczne;
- 11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);
- 12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;
- 13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

VI. Zdający reaguje ustnie w różnorodnych, również złożonych i nietypowych sytuacjach:

- 1) przedstawia siebie i inne osoby;
- 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź);
- 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- 4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji, wyraża wątpliwość;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;

- 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
- 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
- 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;
- 9) prosi o radę i udziela rady;
- 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
- 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
- 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
- 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;
- 15) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji.

VII. Zdający reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach:

- 1) przedstawia siebie i inne osoby;
- 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie);
- 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz/ ankietę);
- 4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji (np. na forum internetowym), wyraża wątpliwość;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
- 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
- 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
- 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;
- 9) prosi o radę i udziela rady;
- 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
- 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
- 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
- 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;
- 15) dostosowuje styl i formę wypowiedzi do odbiorcy.

VIII. Zdający przetwarza tekst ustnie lub pisemnie:

- 1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach);
- 2) przekazuje w języku obcym nowożytnym lub w języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym;
- 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim;
- 4) streszcza w języku obcym przeczytany tekst;
- 5) stosuje zmiany formy tekstu.

IX. Zdający posiada:

- 1) wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;
- 2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

- X. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów, prowadzenie notatek).
- XI. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis).
- XII. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

Poziom dwujęzyczny

Ogólne wymagania egzaminacyjne

I. Znajomość środków językowych.

Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności, co umożliwia realizację pozostałych wymagań ogólnych w szerokim zakresie tematów.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie oraz różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych, w tym w zakresie tematycznym związanym z przedmiotami nauczanymi dwujęzycznie.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Zdający samodzielnie tworzy złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne oraz złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych, w tym w zakresie tematycznym związanym z przedmiotami nauczanymi dwujęzycznie.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Zdający uczestniczy w rozmowie i reaguje ustnie w różnorodnych, również złożonych i nietypowych sytuacjach oraz reaguje w formie złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Zdający zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego tekstów z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Szczegółowe wymagania egzaminacyjne

- I. Zdający posługuje się bardzo bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), wykazując się wysokim poziomem ich poprawności, co umożliwia realizację pozostałych wymagań ogólnych w szerokim zakresie tematów.

- II. Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi ustne o wysokim stopniu złożoności wypowiedziane również w szybkim tempie, w tym w zakresie tematycznym związanym z przedmiotami nauczanymi dwujęzycznie:
- 1) reaguje na polecenia;
  - 2) określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi;
  - 3) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora wypowiedzi;
  - 4) określa kontekst wypowiedzi (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);
  - 5) znajduje w wypowiedzi określone informacje;
  - 6) układa informacje w określonym porządku;
  - 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi;
  - 8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
  - 9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne;
  - 10) rozpoznaje odniesienia do kontekstu cywilizacyjno-kulturowego i znaczenie symboli kulturowych;
  - 11) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
- III. Zdający rozumie różnorodne wypowiedzi pisemne o wysokim stopniu złożoności, w tym w zakresie tematycznym związanym z przedmiotami nauczanymi dwujęzycznie:
- 1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
  - 2) określa intencje, nastawienie i postawy nadawcy/autora tekstu;
  - 3) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, czas, miejsce, sytuację);
  - 4) znajduje w tekście określone informacje;
  - 5) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;
  - 6) układa informacje w określonym porządku;
  - 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście;
  - 8) odróżnia informacje o faktach od opinii;
  - 9) rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne;
  - 10) rozpoznaje odniesienia do kontekstu cywilizacyjno-kulturowego i znaczenie symboli kulturowych;
  - 11) interpretuje teksty kultury;
  - 12) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu.
- IV. Zdający tworzy złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne, w tym w zakresie tematycznym związanym z przedmiotami nauczanymi dwujęzycznie:
- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
  - 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
  - 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
  - 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
  - 5) opisuje upodobania;
  - 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
  - 7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
  - 8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
  - 9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;

- 10) rozważa sytuacje hipotetyczne;
- 11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);
- 12) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

V. Zdający tworzy złożone, wieloaspektowe, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (list formalny, artykuł, rozprawkę):

- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 5) opisuje upodobania;
- 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób;
- 7) wyraża i opisuje uczucia i emocje;
- 8) stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, kończy wypowiedź konkluzją;
- 9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości;
- 10) rozważa sytuacje hipotetyczne;
- 11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach);
- 12) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze;
- 13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

VI. Zdający reaguje ustnie w różnorodnych, również złożonych i nietypowych sytuacjach:

- 1) przedstawia siebie i inne osoby;
- 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź);
- 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- 4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji, wyraża wątpliwość;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
- 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
- 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
- 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;
- 9) prosi o radę i udziela rady;
- 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
- 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
- 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
- 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;

15) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji.

VII. Zdający reaguje w formie złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach:

- 1) przedstawia siebie i inne osoby;
- 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie);
- 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz/ankietę);
- 4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji (np. na forum internetowym), wyraża wątpliwość;
- 5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób;
- 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
- 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
- 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi negocjacje;
- 9) prosi o radę i udziela rady;
- 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
- 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
- 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie);
- 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe;
- 15) dostosowuje styl i formę wypowiedzi do odbiorcy.

VIII. Zdający przetwarza ustnie lub pisemnie teksty z różnych dziedzin życia i nauki, o różnym stopniu złożoności:

- 1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach);
- 2) przekazuje w języku obcym nowożytnym lub w języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym, w tym sporządza notatki np. z wykładu;
- 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim;
- 4) streszcza w języku obcym usłyszany lub przeczytany tekst;
- 5) stosuje zmiany formy tekstu.

IX. Zdający posiada:

- 1) wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, w tym wiedzę z zakresu literatury, historii, geografii, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;
- 2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

X. Zdający dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. poprawianie błędów, prowadzenie notatek).

XI. Zdający stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczowych lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis).

XII. Zdający posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

	2 Nr strony/stron w Informatorze 33-46, 165-169	Zakres zmiany Zmiana zakresu środków językowych

Oczekiwany średni poziom biegłości językowej (w skali ESOKJ), w tym zakresu środków językowych w wypowiedziach pisemnych, odpowiada:

- na poziomie podstawowym – poziomowi B1 (B1+ w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- na poziomie rozszerzonym – poziomowi B2 (B2+ w zakresie rozumienia wypowiedzi)
- na poziomie dwujęzycznym – poziomowi B2+ (C1 w zakresie rozumienia wypowiedzi).

Zakres struktur gramatycznych jest podany poniżej.

POZIOM PODSTAWOWY	POZIOM ROZSZERZONY
RZECZOWNIK	
Rzeczowniki o tej samej formie w obu liczbach, np. <i>un Français / des Français</i>	Rzeczowniki o tej samej formie w obu liczbach, np. <i>un Français / des Français</i>
Liczba mnoga z zakończeniem -s, -aux, -eaux, -eux, np. <i>des élèves, des journaux, des cadeaux, des feux</i> Forma nieregularna, np. <i>des yeux</i>	Liczba mnoga z zakończeniem -s, -aux, -eaux, -eux, np. <i>des élèves, des journaux, des cadeaux, des feux</i> Forma nieregularna, np. <i>des yeux</i> Liczba mnoga z zakończeniem -als, -ails, -oux, -eus, np. <i>des bals, des rails, des genoux, des pneus</i> Liczba mnoga rzeczowników pochodzenia obcego, np. <i>des pizzas</i>
Zmiana znaczenia rzeczownika wraz ze zmianą liczby, np. <i>une lunette – des lunettes</i>	Zmiana znaczenia rzeczownika wraz ze zmianą liczby, np. <i>une lunette – des lunettes</i> Rzeczowniki posiadające dwie formy liczby mnogiej, np. <i>les cieux, les ciels</i>
	Liczba mnoga niektórych rzeczowników złożonych, np. <i>des wagons-restaurants, des timbres-poste, des laissez-passer</i>
Rzeczowniki o tej samej formie w obu rodzajach, np. <i>un élève / une élève</i>	Rzeczowniki o tej samej formie w obu rodzajach, np. <i>un élève / une élève</i>

Rodzaj żeński z zakończeniem -e, -trice, -euse, -ve, np. <i>une amie, une directrice, une chanteuse, une veuve</i> Podwajanie spółgłoski, np. -elle, -enne, np. <i>Gabrielle, une chienne</i> Pojawienie się akcentu, np. -ère, np. <i>une boulangère</i>	Rodzaj żeński z zakończeniem -e, -trice, -euse, -ve, np. <i>une amie, une directrice, une chanteuse, une veuve</i> Podwajanie spółgłoski, np. -elle, -enne, np. <i>Gabrielle, une chienne</i> Pojawienie się akcentu, np. -ère, np. <i>une boulangère</i> Formy nieregularne rodzaju żeńskiego, np. <i>un héros / une héroïne</i> Rodzaj nazw geograficznych, np. <i>la Seine, le Nil</i>
Rzeczowniki wyrażające rodzaj naturalny, np. <i>le père / la mère</i>	Rzeczowniki wyrażające rodzaj naturalny, np. <i>le père / la mère</i> Rodzaj naturalny nazw zwierząt, np. <i>un coq / une poule</i>
	Rodzaj rzeczownika a jego znaczenie, np. <i>la tour Eiffel, le tour du monde</i>
RODZAJNIK	
Rodzajnik nieokreślony jako wyznacznik nieokreśloności, np. <i>Il attend un ami.</i> Rodzajnik nieokreślony w liczbie pojedynczej jako wyznacznik ilości, np. <i>Nous avons un exemplaire.</i> Zamiana rodzajnika nieokreślonego na « de » przed rzeczownikiem w liczbie mnogiej poprzedzonym przymiotnikiem, np. <i>J'ai mangé de bonnes pommes.</i>	Rodzajnik nieokreślony jako wyznacznik nieokreśloności, np. <i>Il attend un ami.</i> Rodzajnik nieokreślony w liczbie pojedynczej jako wyznacznik ilości, np. <i>Nous avons un exemplaire.</i> Zamiana rodzajnika nieokreślonego na « de » przed rzeczownikiem w liczbie mnogiej poprzedzonym przymiotnikiem, np. <i>J'ai mangé de bonnes pommes.</i> Rodzajnik nieokreślony dla wyrażenia wartości ogólnej, np. <i>Un médecin doit être responsable.</i> Rodzajnik nieokreślony przed niektórymi rzeczownikami w liczbie mnogiej poprzedzonymi przymiotnikiem, np. <i>Dans la salle, il y avait des jeunes gens.</i> Rodzajnik nieokreślony przed nazwami dzieł, np. <i>C'est un Picasso.</i>
Rodzajnik określony jako wyznacznik określoności, np. <i>Je te laisse les clés de la maison.</i> Rodzajnik określony jako wyznacznik wartości ogólnej, np. <i>L'argent ne fait pas le bonheur.</i> Rodzajnik określony jako wyznacznik posiadania,	Rodzajnik określony jako wyznacznik określoności, np. <i>Je te laisse les clés de la maison.</i> Rodzajnik określony jako wyznacznik wartości ogólnej, np. <i>L'argent ne fait pas le bonheur.</i> Rodzajnik określony jako wyznacznik posiadania,

np. <i>Il a les yeux bleus.</i> Rodzajnik określony jako wyznacznik całości, np. <i>J'ai payé ces fruits 50 centimes le kilo.</i> Rodzajnik określony jako wyznacznik powtarzania, np. <i>Il travaille le lundi.</i> Rodzajnik określony przed nazwami geograficznymi, np. <i>J'ai visité la France et la Corse.</i> Rodzajnik określony w datach, np. <i>J'arrive le 3 mai.</i> Rodzajnik określony przed rzeczownikami jednostkowymi, np. <i>On voit la lune.</i>	np. <i>Il a les yeux bleus.</i> Rodzajnik określony jako wyznacznik całości, np. <i>J'ai payé ces fruits 50 centimes le kilo.</i> Rodzajnik określony jako wyznacznik powtarzania, np. <i>Il travaille le lundi.</i> Rodzajnik określony przed nazwami geograficznymi, np. <i>J'ai visité la France et la Corse.</i> Rodzajnik określony w datach, np. <i>J'arrive le 3 mai.</i> Rodzajnik określony służący do wskazywania przedmiotu znanego rozmówcom, np. <i>Passe-moi la bouteille.</i> Rodzajnik określony dla wyrażenia wartości dzierżawczej, np. <i>Il m'a serré la main.</i> Rodzajnik określony przed nazwiskami, np. <i>J'ai vu les Martin.</i> Rodzajnik określony przed rzeczownikami jednostkowymi, np. <i>On voit la lune.</i> Rodzajnik określony dla nominalizacji, np. <i>Il faut peser le pour et le contre.</i> Nazwy miast z rodzajnikiem, np. <i>On passe par La Rochelle.</i> Rodzajnik nieokreślony i określony przed nazwami części ciała, np. <i>Elle a un petit nez. Il a les jambes qui tremblent.</i>
Formy ściągnięte rodzajnika określonego z przyimkami « à » i « de », np. <i>Ils vont au cinéma. Il revient du bureau.</i>	Formy ściągnięte rodzajnika określonego z przyimkami « à » i « de », np. <i>Ils vont au cinéma. Il revient du bureau.</i> Formy ściągnięte rodzajnika określonego z przyimkami « à » i « de » po niektórych wyrażeniach ilościowych, np. <i>La plupart des élèves parlent français.</i>
Rodzajnik częściowy jako wykładnik jakiejś części, np. <i>Elle prend du pain.</i> Rodzajnik częściowy z rzeczownikami abstrakcyjnymi, np. <i>Tu as de la chance.</i> Rodzajnik częściowy z rzeczownikami niepoliczalnymi,	Rodzajnik częściowy jako wykładnik jakiejś części, np. <i>Elle prend du pain.</i> Rodzajnik częściowy z rzeczownikami abstrakcyjnymi, np. <i>Tu as de la chance.</i> Rodzajnik częściowy z rzeczownikami niepoliczalnymi,

np. <i>Il y a de la neige.</i> Rodzajnik częstkowy z czasownikiem « faire » dla określenia czynności, np. <i>Tu fais du tennis ?</i>	np. <i>Il y a de la neige.</i> Rodzajnik częstkowy z czasownikiem « faire » dla określenia czynności, np. <i>Tu fais du tennis ?</i>
Rodzajniki po przeczeniach, np. <i>Je n'ai pas de stylo. Je n'aime pas le café.</i> Rodzajniki z czasownikiem « être », np. <i>Ce n'est pas un livre.</i>	Rodzajniki po przeczeniach, np. <i>Je n'ai pas de stylo. Je n'aime pas le café.</i> Rodzajniki z czasownikiem « être », np. <i>Ce n'est pas un livre.</i> Rodzajnik częstkowy po przeczeniach nieabsolutnych, np. <i>Je n'ai pas demandé de l'eau mais du café.</i>
Opuszczanie rodzajnika po wyrażeniach ilościowych, np. <i>J'ai beaucoup d'amis.</i> Opuszczanie rodzajnika przed rzeczownikiem użytym w funkcji orzecznika, np. <i>Pierre est musicien.</i> Opuszczanie rodzajnika w konstrukcjach z niektórymi przyimkami, np. <i>Elle est venue en métro.</i> Opuszczanie rodzajnika przed nazwami własnymi, nazwami dni tygodnia i miesięcy, np. <i>Monique m'a appelé. Elle viendra lundi.</i> Opuszczanie rodzajnika w tytułach, ogłoszeniach, depeszach, adresach, np. <i>offres/demandes/ventes</i>	Opuszczanie rodzajnika po wyrażeniach ilościowych, np. <i>J'ai beaucoup d'amis.</i> Opuszczanie rodzajnika przed rzeczownikiem użytym w funkcji orzecznika, np. <i>Pierre est musicien.</i> Opuszczanie rodzajnika w konstrukcjach z niektórymi przyimkami, np. <i>Elle est venue en métro.</i> Opuszczanie rodzajnika przed nazwami własnymi, nazwami dni tygodnia i miesięcy, np. <i>Monique m'a appelé. Elle viendra lundi.</i> Opuszczanie rodzajnika w tytułach, ogłoszeniach, depeszach, adresach, np. <i>offres/demandes/ventes</i> Opuszczanie rodzajnika w konstrukcjach z rzeczownikami po przyimku « de », np. <i>Je suis en compagnie d'amis français.</i> Opuszczanie rodzajnika w konstrukcjach z niektórymi czasownikami, np. <i>Il a changé d'adresse.</i> Opuszczanie rodzajnika w konstrukcjach z rzeczownikami wyrażającymi ilość, np. <i>J'ai acheté une douzaine de roses.</i> Opuszczanie rodzajnika w wyliczeniach, np. <i>Tables, chaises, bureaux, tout est vendu.</i>
ZAIMEK PRZYMIOTNY	
Wskazujący, np. <i>Cette fille est belle.</i>	Wskazujący, np. <i>Cette fille est belle.</i> Wskazujący dla wyrażania wartości emfatycznej, np. <i>Regardez ces montagnes, ce ciel pur !</i>
Dzierżawczy, np. <i>Mon fils est intelligent.</i>	Dzierżawczy, np. <i>Mon fils est intelligent.</i> Dzierżawczy dla wyrażania przyzwyczajenia,

	np. <i>Tous les soirs, elle prend sa tisane.</i> Dzierżawczy z nazwami części ciała, np. <i>Ses yeux pétillent.</i>
Pytający, np. <i>Quel temps fait-il ?</i> Pytający w funkcji wykrzyknikowej dla wyrażenia uczuć, np. <i>Quelle belle histoire !</i>	Pytający, np. <i>Quel temps fait-il ?</i> Pytający w funkcji wykrzyknikowej dla wyrażenia uczuć, np. <i>Quelle belle histoire !</i>
Nieokreślony, np. <i>Chaque jour, je prends le métro.</i>	Nieokreślony, np. <i>Chaque jour, je prends le métro. Il n'y a aucune raison de s'inquiéter.</i> Nieokreślony dla wyrażenia jakości, np. <i>Elle a acheté la même robe.</i>
LICZEBNIK	
Liczebniki główne, np. <i>Il mesure deux mètres.</i> Liczebniki główne z rodzajnikiem określonym, zaimkiem przymiotnym, np. <i>Voilà les trois Mousquetaires. Leurs deux fils sont partis.</i>	Liczebniki główne, np. <i>Il mesure deux mètres.</i> Liczebniki główne z rodzajnikiem określonym, zaimkiem przymiotnym, np. <i>Voilà les trois Mousquetaires. Leurs deux fils sont partis.</i> Liczebniki główne zastępujące rzeczownik, np. <i>Deux sont absents.</i> Liczebniki główne jako ekwiwalent liczebników porządkowych, np. <i>Ouvrez les livres au chapitre trois.</i> Ułamki, procenty, określenia wielokrotności, np. <i>J'y passe les trois quarts du temps. La croissance sera de 2 %. Prenez une feuille double.</i> Uzgadnianie liczebników głównych, np. <i>Il y a deux millions d'hommes.</i>
Liczebniki porządkowe, np. <i>C'est son dix-huitième anniversaire.</i>	Liczebniki porządkowe, np. <i>C'est son dix-huitième anniversaire.</i>
PRZYMOTNIK	
Przymiotniki o tej samej formie w obu liczbach, np. <i>un homme heureux / des hommes heureux</i>	Przymiotniki o tej samej formie w obu liczbach, np. <i>un homme heureux / des hommes heureux</i>
Liczba mnoga przymiotników z zakończeniem -s, -aux, -eaux, np. <i>jolis, amicaux, beaux</i>	Liczba mnoga przymiotników z zakończeniem -s, -aux, -eaux, np. <i>jolis, amicaux, beaux</i> Formy nieregularne liczby mnogiej przymiotników, np. <i>banals, finals</i>
	Liczba mnoga przymiotników złożonych, np. <i>sociaux-démocrates</i>

Przymiotniki o tej samej formie w obu rodzajach, np. <i>un jeune homme / une jeune fille</i>	Przymiotniki o tej samej formie w obu rodzajach, np. <i>un jeune homme / une jeune fille</i>
Rodzaj żeński przymiotników z zakończeniem -e, -(t)euse, -ve, -trice, -se, -ce, -gue, -che, np. <i>grande, menteuse, neuve, libératrice, jalouse, douce, longue, blanche</i> Podwajanie spółgłoski, np. -elle, -ette, np. <i>naturelle, muette</i> Pojawienie się akcentu, np. -ère, np. <i>chère</i>	Rodzaj żeński przymiotników z zakończeniem -e, -(t)euse, -ve, -trice, -se, -ce, -gue, -che, np. <i>grande, menteuse, neuve, libératrice, jalouse, douce, longue, blanche</i> Podwajanie spółgłoski, np. -elle, -ette, np. <i>naturelle, muette</i> Pojawienie się akcentu, np. -ère, np. <i>chère</i> Rodzaj żeński przymiotników z zakończeniem -que, -sse, -olle, np. <i>publique, rousse, folle</i>
	Formy nieregularne rodzaju żeńskiego przymiotników, np. <i>grecque</i>
Przymiotniki o podwójnej formie w rodzaju męskim, np. <i>nouveau/nouvel</i>	Przymiotniki o podwójnej formie w rodzaju męskim, np. <i>nouveau/nouvel, fou/fol</i>
Stopniowanie przymiotników – regularne, np. <i>heureux / plus heureux</i> – nieregularne, np. <i>bon/meilleur</i>	Stopniowanie przymiotników – regularne, np. <i>heureux / plus heureux</i> – nieregularne, np. <i>bon/meilleur, petit/moins</i>
Miejsce przymiotników w zdaniu: – przymiotniki znajdujące się regularnie po rzeczowniku, np. <i>Il porte un pantalon blanc.</i> – przymiotniki znajdujące się regularnie przed rzeczownikiem, np. <i>Nous avons une belle maison.</i>	Miejsce przymiotników w zdaniu: – przymiotniki znajdujące się regularnie po rzeczowniku, np. <i>Il porte un pantalon blanc.</i> – przymiotniki znajdujące się regularnie przed rzeczownikiem, np. <i>Nous avons une belle maison.</i> Zmiana znaczenia przymiotników wraz ze zmianą miejsca w zdaniu, np. <i>C'est un grand homme. C'est un homme grand.</i>
	Przymiotniki użyte jako przysłówek, np. <i>Ça sent bon.</i>
ZAIMEK RZECZOWNY	
Osobowy w funkcji podmiotu, np. <i>Elle lit.</i>	Osobowy w funkcji podmiotu, np. <i>Elle lit.</i> Uzgadnianie orzeczenia z podmiotem « on », np. <i>On est allés à la piscine.</i>
Osobowy w funkcji dopełnienia bliższego, np. <i>Je les invite.</i>	Osobowy w funkcji dopełnienia bliższego, np. <i>Je les invite.</i>

Osobowy w funkcji dopełnienia dalszego, np. <i>Il lui a téléphoné.</i>	Osobowy w funkcji dopełnienia dalszego, np. <i>Il lui a téléphoné.</i>
Przysłowny « en » i « y » w funkcji dopełnienia, np. <i>N'en parle pas ! J'y penserai.</i> Przysłowny « en » i « y » w funkcji okolicznika miejsca, np. <i>J'y vais. J'en reviens.</i> Neutre « le » (nijaki), np. <i>Savez-vous que M. Ferret a été élu député ? Oui, je le sais.</i>	Przysłowny « en » i « y » w funkcji dopełnienia, np. <i>N'en parle pas ! J'y penserai.</i> Przysłowny « en » i « y » w funkcji okolicznika miejsca, np. <i>J'y vais. J'en reviens.</i> Neutre « le » (nijaki), np. <i>Savez-vous que M. Ferret a été élu député ? Oui, je le sais.</i>
Miejsce jednego zaimka w funkcji dopełnienia w zdaniu, np. <i>Tu les connais ?</i>	Miejsce jednego zaimka w funkcji dopełnienia w zdaniu, np. <i>Tu les connais ?</i> Miejsce kilku zaimków w funkcji dopełnienia w zdaniu, np. <i>Il me le donne.</i>
Osobowy akcentowany, np. <i>On va chez moi ?</i> Złożenia z « même », np. <i>Je l'ai fait moi-même.</i>	Osobowy akcentowany, np. <i>On va chez moi ?</i> Złożenia z « même », np. <i>Je l'ai fait moi-même.</i> Zaimek « soi », np. <i>Tout le monde rentre chez soi.</i>
Zwrotny, np. <i>Il se lève tôt.</i>	Zwrotny, np. <i>Il se lève tôt.</i>
Względny prosty, np. <i>C'est une chanson qui nous ressemble.</i>	Względny prosty, np. <i>C'est une chanson qui nous ressemble.</i> Względny złożony, np. <i>Le spectacle auquel nous avons assisté était ennuyeux.</i> Konstrukcje z zaimkiem « quoi », np. <i>Il a de quoi s'occuper toute la semaine.</i> Konstrukcje z zaimkami rzeczownikowymi wskazującymi, np. <i>Voilà ce dont j'ai besoin.</i>
Pytający o – podmiot, np. <i>Qui est-ce qui est venu ?</i> – orzecznik, np. <i>Qui est-ce ?</i> – dopełnienie bliższe, np. <i>Que faites-vous ?</i> – dopełnienie dalsze, np. <i>À quoi penses-tu ?</i>	Pytający o – podmiot, np. <i>Qui est-ce qui est venu ?</i> – orzecznik, np. <i>Qui est-ce ?</i> – dopełnienie bliższe, np. <i>Que faites-vous ?</i> – dopełnienie dalsze, np. <i>À quoi penses-tu ?</i> Zaimek « lequel », np. <i>Lequel préfères-tu ?</i> Wykrzyknikowy, np. <i>Que tu es beau !</i>
Dzierżawczy, np. <i>Ce n'est pas ta voiture, c'est la mienne.</i>	Dzierżawczy, np. <i>Ce n'est pas ta voiture, c'est la mienne.</i>

Wskazujący, np. <i>Je préfère celle-ci.</i> Wskazujący rodzaju nijakiego, np. <i>Tu prends ça ?</i>	Wskazujący, np. <i>Je préfère celle-ci.</i> Wskazujący rodzaju nijakiego, np. <i>Tu prends ça ? Ceci m'intéresse, cela non.</i>
Nieokreślony, np. <i>Tout va bien.</i>	Nieokreślony, np. <i>Tout va bien. Vous aurez chacun votre chambre.</i>
CZASOWNIK	
PODZIAŁ CZASOWNIKÓW	
Czasowniki I grupy, np. <i>chanter, manger, commencer, appeler, acheter</i>	Czasowniki I grupy, np. <i>chanter, manger, commencer, appeler, acheter, placer, envoyer</i>
Czasowniki II grupy, np. <i>finir</i>	Czasowniki II grupy, np. <i>finir, haïr</i>
Czasowniki III grupy, np. <i>répondre, faire, savoir, connaître, mettre</i>	Czasowniki III grupy, np. <i>répondre, faire, savoir, connaître, mettre, acquérir, résoudre, joindre</i>
Czasowniki posiłkowe <i>être, avoir</i> oraz <i>aller, venir</i> jako czasowniki posiłkowe	Czasowniki posiłkowe <i>être, avoir</i> oraz <i>aller, venir</i> jako czasowniki posiłkowe
Czasowniki zwrotne, np. <i>se laver, se promener</i>	Czasowniki zwrotne, np. <i>se laver, se promener, s'asseoir</i>
Czasowniki w zwrotach bezosobowych, np. <i>Il pleut.</i>	Czasowniki w zwrotach bezosobowych, np. <i>Il pleut.</i>
Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, np. <i>Il promène le chien. Il se promène.</i>	Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, np. <i>Il promène le chien. Il se promène.</i>
ODMIANA FORM OSOBOWYCH CZASOWNIKÓW	
Tryb indicative – présent, np. <i>Il joue.</i> – passé récent, np. <i>Il vient d'entrer.</i> – passé composé, np. <i>Il a travaillé. Elle est sortie.</i> – imparfait, np. <i>Il faisait froid.</i> – plus-que-parfait, np. <i>Il avait fini.</i> – futur proche, np. <i>Il va partir.</i> – futur simple, np. <i>Il sortira.</i>	Tryb indicative – présent, np. <i>Il joue.</i> – passé récent, np. <i>Il vient d'entrer.</i> – passé composé, np. <i>Il a travaillé. Elle est sortie.</i> – imparfait, np. <i>Il faisait froid.</i> – plus-que-parfait, np. <i>Il avait fini.</i> – futur proche, np. <i>Il va partir.</i> – futur simple, np. <i>Il sortira.</i> – futur antérieur, np. <i>Demain soir, on aura fini ce travail.</i>
Tryb impératif – présent, np. <i>Ouvre la fenêtre !</i>	Tryb impératif – présent, np. <i>Ouvre la fenêtre !</i>
Tryb conditionnel – présent, np. <i>Pourriez-vous m'aider ?</i>	Tryb conditionnel – présent, np. <i>Pourriez-vous m'aider ?</i> – passé, np. <i>Si je l'avais su, je t'aurais envoyé ce dossier. J'aurais voulu partir avec vous.</i>

Tryb subjonctif – présent, np. <i>Je veux que tu viennes demain.</i>	Tryb subjonctif – présent, np. <i>Je veux que tu viennes demain.</i> – passé, np. <i>Il est mécontent qu'on l'ait critiqué.</i>
IMIESŁÓW, BEZOKOLICZNIK	
Uzgadnianie participe passé dla czasowników odmienianych z « être », np. <i>Nous sommes arrivés.</i> Uzgadnianie participe passé z zaimkami dopełnienia bliższego, np. <i>Ces filles, je les ai vues chez ma grand-mère. Combien de livres as-tu lus ?</i> Uzgadnianie participe passé z zaimkiem względnym « que », np. <i>J'ai lu les livres que tu m'as prêtés.</i> Gérondif, np. <i>Il marche en chantant.</i>	Uzgadnianie participe passé dla czasowników odmienianych z « être », np. <i>Nous sommes arrivés.</i> Uzgadnianie participe passé z zaimkami dopełnienia bliższego, np. <i>Ces filles, je les ai vues chez ma grand-mère. Combien de livres as-tu lus ?</i> Uzgadnianie participe passé z zaimkiem względnym « que », np. <i>J'ai lu les livres que tu m'as prêtés.</i> Pozostałe zasady uzgadniania participe passé, np. <i>C'est la chanteuse que j'ai entendue chanter. Il a fait tous les efforts qu'il a pu. Ils se sont lavé les mains.</i> Gérondif, np. <i>Il marche en chantant.</i> Participe présent, np. <i>Le train ayant du retard les voyageurs devenaient de plus en plus impatients.</i> Participe passé composé, np. <i>Ayant beaucoup travaillé, il est parti ce soir.</i> Participe présent / adjectif verbal, np. <i>Le film était long, fatiguant tout le monde. Arrête, tu es fatigante.</i>
Infinitif présent, np. <i>Je veux voir ce film.</i>	Infinitif présent, np. <i>Je veux voir ce film.</i> Infinitif passé, np. <i>Je vous remercie d'être venus.</i>
KONSTRUKCJE CZASOWNIKOWE (PATRZ TEŻ W RUBRYCE „ZDANIE PROSTE” I „ZDANIE ZŁOŻONE”)	
Czasowniki w zwrotach bezosobowych, np. <i>Demain, il faut se lever tôt.</i>	Czasowniki w zwrotach bezosobowych, np. <i>Demain, il faut se lever tôt.</i>
Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, np. <i>Il promène le chien. Il se promène.</i>	Czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, np. <i>Il promène le chien. Il se promène.</i>
Konstrukcje z orzecznikiem, np. <i>Tu sembles fatigué.</i> Konstrukcje z dopełnieniem bliższym, np. <i>Je regarde un film.</i> Konstrukcje z dopełnieniem dalszym,	Konstrukcje z orzecznikiem, np. <i>Tu sembles fatigué.</i> Konstrukcje z dopełnieniem bliższym, np. <i>Je regarde un film.</i> Konstrukcje z dopełnieniem dalszym,

np. <i>Je parle à ma mère.</i> Konstrukcje z dopełnieniem bliższym i dalszym, np. <i>Je raconte une histoire à mon ami.</i>	np. <i>Je parle à ma mère.</i> Konstrukcje z dopełnieniem bliższym i dalszym, np. <i>Je raconte une histoire à mon ami.</i>
PRZYSŁÓWEK	
Przysłówki sposobu z zakończeniem -ment, np. <i>Tu le feras facilement.</i>	Przysłówki sposobu z zakończeniem -ment, np. <i>Tu le feras facilement.</i> Przysłówki sposobu z zakończeniem -emment, -amment, np. <i>Il attend patiemment son tour. On le dit couramment.</i>
Formy nieregularne, np. <i>Il travaille bien.</i>	Formy nieregularne, np. <i>Il travaille bien.</i> Inne przysłówki sposobu, np. <i>Je l'ai fait exprès.</i>
Przysłówki czasu, np. <i>Ils rentrent aujourd'hui.</i>	Przysłówki czasu, np. <i>Ils rentrent aujourd'hui. Désormais, je ne l'écouterai plus.</i>
Przysłówki miejsca, np. <i>Elle habite ici.</i>	Przysłówki miejsca, np. <i>Elle habite ici. Ils sont tous dehors.</i>
Przysłówki opinii, np. <i>Heureusement, il n'est pas en retard.</i>	Przysłówki opinii, np. <i>Heureusement, il n'est pas en retard. Apparemment, il y a renoncé.</i>
Przysłówki twierdzenia, np. <i>Oui, Madame.</i>	Przysłówki twierdzenia, np. <i>Oui, Madame. Certes, il est plus doué.</i>
Przysłówki przeczenia, np. <i>Non, merci.</i>	Przysłówki przeczenia, np. <i>Non, merci. Ce n'est guère difficile.</i>
Przysłówki ilości, np. <i>Tu travailles beaucoup.</i>	Przysłówki ilości, np. <i>Tu travailles beaucoup. Il n'en sait pas davantage.</i>
Przysłówki natężenia, np. <i>Je suis très heureux.</i>	Przysłówki natężenia, np. <i>Je suis très heureux. Il parle tellement bien.</i>
Przysłówki pytające, np. <i>Comment ça va ?</i>	Przysłówki pytające, np. <i>Comment ça va ? Par où passeras-tu ?</i>
Przysłówki porównania, np. <i>Il est aussi grand que vous.</i>	Przysłówki porównania, np. <i>Il est aussi grand que vous. J'en souffre autant que vous.</i>
Wyrażenia przysłówkowe, np. <i>Il vient d'habitude le jeudi.</i>	Wyrażenia przysłówkowe, np. <i>Il vient d'habitude le jeudi. Elle attend en vain. Il s'est levé de bonne heure.</i>
Stopniowanie przysłówek – stopniowanie regularne, np. <i>lentement / plus lentement</i> – stopniowanie nieregularne, np. <i>bien/mieux</i>	Stopniowanie przysłówek – stopniowanie regularne, np. <i>lentement / plus lentement</i> – stopniowanie nieregularne, np. <i>bien/mieux</i>

Miejsce przysłówków w zdaniu, np. <i>Nous avons bien mangé.</i>	Miejsce przysłówków w zdaniu, np. <i>Nous avons bien mangé. Hier, je suis sorti tôt.</i>
PRZYIMEK	
Przyimki, np. <i>Nous allons à Paris.</i>	Przyimki, np. <i>Nous allons à Paris. Je n'ai rien contre cette proposition.</i>
Wyrażenia przyimkowe, np. <i>Le musée se trouve à droite.</i>	Wyrażenia przyimkowe, np. <i>Le musée se trouve à droite. Nous marchions le long du fleuve.</i>
SPÓJNIK	
Spójniki współrzędne, np. <i>Il rentre à la maison et il regarde la télé.</i>	Spójniki współrzędne, np. <i>Il rentre à la maison et il regarde la télé. Il n'avance ni ne recule.</i>
Spójniki podrzędne, np. <i>Il est parti parce qu'il était pressé.</i>	Spójniki podrzędne, np. <i>Il est parti parce qu'il était pressé. Bien qu'il soit gentil, il n'a pas d'amis.</i>
WYKRZYKNIK	
Wykrzykniki, np. <i>Ah ! Super ! Bon !</i>	Wykrzykniki, np. <i>Ah ! Super ! Dis donc !</i>
SKŁADNIA	
ZDANIE PROSTE	
Zdanie oznajmujące, np. <i>Il dit bonjour à sa voisine.</i>	Zdanie oznajmujące, np. <i>Il dit bonjour à sa voisine.</i>
Zdanie pytające intonacyjne, np. <i>Tu m'as téléphoné ?</i> Zdanie pytające z « est-ce que », np. <i>Est-ce que tu vas venir ?</i> Zdanie pytające z inwersją, np. <i>Êtes-vous content ?</i>	Zdanie pytające intonacyjne, np. <i>Tu m'as téléphoné ?</i> Zdanie pytające z « est-ce que », np. <i>Est-ce que tu vas venir ?</i> Zdanie pytające z inwersją, np. <i>Êtes-vous content ?</i> Zdanie pytające ze złożoną inwersją, np. <i>Le film vous a-t-il plu ?</i> Zdanie pytające z użyciem zaimków pytających i przysłówków, np. <i>Quel jour sommes-nous ?</i>
Zdanie przeczące, np. <i>Il ne veut pas sortir.</i>	Zdanie przeczące, np. <i>Il ne veut pas sortir.</i> Wielokrotne zaprzeczenie, np. <i>Je n'entends plus rien. Plus personne n'utilise le passé simple ni le subjonctif imparfait dans la langue parlée. Personne ne m'a jamais traité ainsi.</i>
Zdanie rozkazujące, np. <i>Mange ta soupe !</i>	Zdanie rozkazujące, np. <i>Mange ta soupe !</i>
Konstrukcje prezentujące, np. <i>Voici Paul, voilà Pierre.</i>	Konstrukcje prezentujące, np. <i>Voici Paul, voilà Pierre.</i>

	Konstrukcje prezentujące z zaimkami, np. <i>En voici trois !</i>
Konstrukcje emfatyczne, np. <i>C'est moi qui l'ai fait.</i>	Konstrukcje emfatyczne, np. <i>C'est moi qui l'ai fait. C'est le problème dont nous avons parlé.</i>
Konstrukcje bezosobowe, np. <i>Il y a du lait.</i>	Konstrukcje bezosobowe, np. <i>Il y a du lait. Il s'est produit des faits graves.</i>
Dopowiedzenia, np. <i>Qui parle ? Moi.</i>	Dopowiedzenia, np. <i>Qui parle ? Moi.</i>
Zdanie w stronie biernej w czasach wymienionych dla poziomu podstawowego, np. <i>Nous sommes invités chez Paul.</i>	Zdanie w stronie biernej w czasach wymienionych dla poziomu podstawowego i rozszerzonego, np. <i>Nous sommes invités chez Paul. Jeudi prochain, cette pièce aura été repeinte.</i> Użycie przyimka « de » w stronie biernej, np. <i>Il est apprécié du public.</i> Ekwiwalenty strony biernej, np. <i>On construit un nouveau bâtiment.</i> <i>Ces livres se vendent bien.</i>
ZDANIE ZŁOŻONE	
Zdanie współrzędne bezspójnikowe, np. <i>Ils sont venus, ils ont discuté un peu.</i>	Zdanie współrzędne bezspójnikowe, np. <i>Ils sont venus, ils ont discuté un peu.</i>
Zdanie współrzędne spójnikowe, np. <i>Ils sont allés au théâtre, puis ils ont dîné.</i>	Zdanie współrzędne spójnikowe, np. <i>Ils sont allés au théâtre, puis ils ont dîné.</i>
	Zdanie wtrącone, np. <i>Tu as raison, je le sais bien, mais je ne peux rien faire.</i>
Zdanie podrzędne dopełnieniowe, np. <i>Je vois que tu as fini.</i> Zdanie podrzędne okolicznikowe czasu, np. <i>Quand il fait beau, je sors.</i> Zdanie podrzędne okolicznikowe przyczyny, np. <i>Marc ne viendra pas parce qu'il a la grippe.</i> Zdanie podrzędne okolicznikowe celu, np. <i>Je me cache pour qu'il ne me voie pas.</i> Zdanie podrzędne okolicznikowe przyzwolenia, np. <i>Bien qu'elle soit à l'heure, elle se dépêche.</i>	Zdanie podrzędne dopełnieniowe, np. <i>Je vois que tu as fini.</i> Zdanie podrzędne okolicznikowe czasu, np. <i>Quand il fait beau, je sors.</i> Zdanie podrzędne okolicznikowe przyczyny, np. <i>Marc ne viendra pas parce qu'il a la grippe. Comme il est très timide, il n'aime pas parler en public. Il n'est pas venu, soit qu'il soit tombé malade, soit qu'il n'en ait pas eu envie.</i> Zdanie podrzędne okolicznikowe celu, np. <i>Je me cache pour qu'il ne me voie pas.</i> Zdanie podrzędne okolicznikowe przyzwolenia, np. <i>Bien qu'elle soit à l'heure, elle se dépêche. Quoi que tu fasses, je suis avec toi. Quelle que soit votre décision, je viendrai.</i>

Zdanie podrzędne okolicznikowe warunku si + présent + présent/futur simple/impératif np. <i>Si tu as le temps, viens nous voir !</i> si + imparfait + conditionnel présent np. <i>Si j'avais le temps, je viendrais te voir.</i> si + plus-que-parfait + conditionnel passé (do rozpoznania w tekście), np. <i>Si je l'avais su, j'aurais apporté des fleurs.</i>	Zdanie podrzędne okolicznikowe warunku si + présent + présent/futur simple/impératif np. <i>Si tu as le temps, viens nous voir !</i> si + imparfait + conditionnel présent np. <i>Si j'avais le temps, je viendrais te voir.</i> si + plus-que-parfait + conditionnel passé np. <i>Si je l'avais su, j'aurais apporté des fleurs.</i> Inne sposoby wyrażania warunku, np. <i>Au cas où tu aurais perdu mon adresse, je te la redonne.</i> Zdanie podrzędne okolicznikowe porównania, np. <i>Elle s'habille comme si elle avait quinze ans.</i> Zdanie podrzędne okolicznikowe opozycji, np. <i>Je n'achète pas ce tableau, même s'il n'est pas cher.</i> Zdanie podrzędne okolicznikowe skutku, np. <i>Elle a tant de qualités que tous l'admirent.</i> Użycie trybów w zdaniu dopełnieniowym, np. <i>Je pense qu'il fera beau demain. Je ne pense pas qu'il vienne nous voir ce soir.</i>
Zdanie podrzędne względne, np. <i>J'aime les élèves qui travaillent.</i> Zdanie podrzędne względne w połączeniu z zaimkami wskazującymi, np. <i>Ceux qui vivent, ce sont ceux qui luttent.</i>	Zdanie podrzędne względne, np. <i>J'aime les élèves qui travaillent.</i> Zdanie podrzędne względne w połączeniu z zaimkami wskazującymi, np. <i>Ceux qui vivent, ce sont ceux qui luttent.</i>
Zdanie bezokolicznikowe, np. <i>Je veux partir en France. Je les vois sortir.</i>	Zdanie bezokolicznikowe, np. <i>Je veux partir en France. Je les vois sortir. Je pense avoir tout compris.</i>
	Zdanie bezokolicznikowe, np. <i>Il a fait faire son portrait.</i>
	Zdanie imiesłowowe, np. <i>La nuit tombée, tout le monde est parti. La tempête se calmant un peu, le bateau a regagné le port.</i>
Zdanie w mowie zależnej w trybie indicatif – zdanie nadrzędne w czasie teraźniejszym/przyszłym trybu indicatif, np. <i>Il dit qu'elle est malade.</i> – zdanie nadrzędne w trybie impératif, np. <i>Dis-moi à quelle heure elle est partie.</i>	Zdanie w mowie zależnej w trybie indicatif – zdanie nadrzędne w czasie teraźniejszym/przyszłym trybu indicatif, np. <i>Il dit qu'elle est malade.</i> – zdanie nadrzędne w czasie przeszłym trybu indicatif, np. <i>Elle a demandé si elle pouvait venir à 6 heures le lendemain.</i> – zdanie nadrzędne w trybie impératif, np. <i>Dis-moi à quelle heure elle est partie.</i>

W tekstach na rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych mogą wystąpić środki gramatyczne spoza powyższej listy. Znajomość takich środków nie będzie jednak warunkowała poprawnego rozwiązania zadań egzaminacyjnych.

POZIOM DWUJĘZYCZNY

RODZAJNIK

- rodzajniki określone *le, la, l', les*
- rodzajniki nieokreślone *un, une, des*
- rodzajniki częściowe *du, de la, de l', des*
- rodzajniki ściągnięte *au, du, à la, de la, à l', de l', aux, des*
- stosowanie rodzajników po przeczeniu, np. *Ce ne sont pas des amis. Ce n'est pas du vin ni de l'eau.*
- zastępowanie rodzajników przymikiem *de*, np. *Il ne fait pas de fautes. N'avez-vous pas d'amis ?*
- szczególne przypadki opuszczania i użycia rodzajników:
  - przed nazwami własnymi
  - przed niektórymi nazwami geograficznymi oraz dla określenia dorobku artystycznego, np. *Il joue du Chopin.*
  - przed nazwami miesięcy, dni tygodnia
  - przed rzeczownikami w funkcji orzecznika
  - przed rzeczownikami w funkcji dopowiedzenia
  - w wyliczeniach, ogłoszeniach, tytułach
  - po przymkach *en, avec, sans*, i przypadki zachowania rodzajnika
  - w konstrukcjach z rzeczownikiem, np. *une table de bois*
  - przed nazwami części ciała

ZAIMEK PRZYMIOTNY

- wskazujący
- dzierżawczy
- pytający
- nieokreślony, np. *tout, chaque, quelques, plusieurs, certain, le même, tel, aucun, nul, l'/un autre*

LICZEBNIK

- liczebniki główne
- liczebniki w funkcji przymiotnika, rzeczownika
- liczebniki porządkowe
- wyrażenia ilościowe, np. *bien de, la plupart de, la moitié de, la majorité de, la minorité de, une partie de, le reste de, un tiers de, le pourcentage*, rzeczowniki z sufiksem *-aine*, np. *une douzaine*

RZECZOWNIK

- rodzaj rzeczownika
  - rzeczowniki o tej samej formie w obu rodzajach
  - rodzaj żeński z zakończeniem: -e, -trice, -euse, -ve, -elle
  - podwajanie spółgłoski w rodzaju żeńskim, np. -ette, -esse
  - pojawienie się akcentu w rodzaju żeńskim, np. -ère
  - formy nieregularne, np. *Monsieur / Messieurs, Madame / Mesdames*
  - rodzaj w nazwach zawodów, peryfrazy w nazwach zawodów
  - rodzaj w nazwach geograficznych, np. *le Mexique, la Pologne*
  - rzeczowniki wyrażające rodzaj naturalny, np. *le père / la mère*
  - zmiana znaczenia w zależności od rodzaju, np. *un livre / une livre*
- liczba rzeczownika
  - liczba mnoga z zakończeniem: -s, -x, -z, -eaux, -aux, -oux, -eux, -als, -ails, -ous, -eus
  - liczba mnoga niektórych rzeczowników złożonych, np. *des wagons-restaurants, des timbres-poste, des laissez-passer*
  - liczba mnoga rzeczowników pochodzenia obcego, np. *des gentlemen*
  - liczba mnoga nazw własnych, np. *les Césars, les Thibault*
  - zmiana znaczenia w zależności od liczby, np. *la peinture – les peintures*

PRZYMIOTNIK

- rodzaj przymiotnika
  - rodzaj żeński z zakończeniem: -e, -euse, -ve, -elle, -trice, -ouse, -eille, -olle, -eure
  - podwajanie spółgłoski w rodzaju żeńskim, np. -ette
  - pojawienie się akcentu w rodzaju żeńskim, np. -ère, -ète
  - formy nieregularne w rodzaju żeńskim, np. *blanche, fraîche, douce, sèche, longue, publique, grecque, franche*
  - przymiotniki o podwójnej formie w rodzaju męskim, np. *vieux/vieil, beau/bel, nouveau/nouvel, fou/fol*
- liczba przymiotnika
  - liczba mnoga z zakończeniem: -s, -x, -aux, -eaux
  - formy nieregularne, np. *banal, final*
  - liczba mnoga niektórych przymiotników złożonych, np. *sociaux-démocrates, bleu foncé*
- stopniowanie regularne i nieregularne przymiotników
- miejsce przymiotników w zdaniu
  - przymiotniki znajdujące się regularnie po rzeczowniku, np. *rond*
  - przymiotniki znajdujące się regularnie przed rzeczownikiem, np. *beau*
  - zmiana znaczenia przymiotników w zależności od miejsca, np. *grand, propre, pauvre*
  - przymiotniki użyte jako przysłówki, np. *marcher droit*

ZAIMEK RZECZOWNY

- osobowy w funkcji podmiotu
- osobowy w funkcji dopełnienia bliższego
- osobowy w funkcji dopełnienia dalszego
- przysłowny *en* w funkcji dopełnienia rzeczownika, w funkcji okolicznika
- przysłowny *y* w funkcji dopełnienia rzeczownika, w funkcji okolicznika
- « le » neutre (nijaki)

- osobowy akcentowany, zaimek *soi*
- zwrotny
- względny prosty, względny z przyimkami
- względny złożony
- wskazujący
- wskazujący rodzaju nijakiego *ce, ça, ceci, cela*
- dzierżawczy
- pytający
- nieokreślony, np. *tout, on, rien, personne, chacun, le même, certain, quelque chose, quelqu'un, plusieurs, tout le monde, aucun, nul, quelques-uns, l'un... l'autre, tel, n'importe qui, autrui, quiconque*
- miejsce pojedynczego zaimka w zdaniu
- miejsce podwójnego zaimka w zdaniu w różnych trybach i czasach

PRZYSŁÓWEK

- przysłówki:
  - sposobu z zakończeniem: -ment, -emment, -amment
  - miejsca, np. *partout, ailleurs*
  - czasu, np. *ensuite, autrefois*
  - aprobaty, np. *oui, si*
  - przeczenia, np. *non, pas du tout*
  - ilości, np. *peu, beaucoup*
  - natężenia, np. *tellement, si*
  - pytania, np. *quand, par où*
  - porównania, np. *plus, autant*
  - opinii, np. *heureusement, sans doute*
- stopniowanie regularne i nieregularne przysłówków
- miejsce przysłówka w zdaniu

PRZYIMEK

- przyimki, np. *à, de, en, avec, sans, chez, pour, par, sur, sous, après, avant, derrière, devant, depuis, jusque, pendant, vers, contre, dès, selon, envers, sauf, malgré*
- wyrażenia przyimkowe, np. *le long de, à partir de*

SPÓJNIK

- spójniki współrzędne, np. *et, ou, mais, donc, ainsi, ni, pourtant*
- spójniki podrzędne, np. *que, puisque, pour que*

CZASOWNIK

- formy czasowników
  - grup – I, II i III
  - posiłkowych
  - zwrotnych
- strona czynna i bierna czasownika, strona bierna z przyimkiem *de*
- zastosowanie czasów trybu *indicatif*
  - *présent*

- passé composé
- passé récent
- imparfait
- plus-que-parfait
- futur proche
- futur simple
- futur antérieur
- rozpoznawanie form trybu indicatif
  - passé simple
  - passé antérieur
- zastosowanie trybu subjonctif
  - présent
  - passé
- rozpoznawanie form trybu subjonctif
  - imparfait
  - plus-que-parfait
- zastosowanie trybu conditionnel
  - présent
  - passé
- participe passé (simple, composé)
  - uzgadnianie participe passé czasowników odmieniających się z *avoir* i *être*
  - uzgadnianie w konstrukcjach nieosobowych typu *faire faire*
  - uzgadnianie w zdaniach bezokolicznikowych
- gérondif
- participe présent
- adjectif verbal
- tryb impératif présent i tryb impératif passé
- infinitif présent i infinitif passé

SKŁADNIA

Zdanie proste

- konstrukcje prezentujące, np. *c'est*, *voilà*, *voici*
- konstrukcje bezosobowe, np. *il y a*, *il fait*, *il faut*
- zdania oznajmujące
- zdania przeczące, np. *ne... pas*, *ne... rien*, *ne... personne*, *ne... jamais*, *ne... plus*, *ne... pas encore*, *ne... aucun*, *ne... nulle part*, *ne... ni... ni*, *ne... pas... ni*
  - podwójne przeczenie
- zdania pytające
  - intonacyjne
  - z inwersją
  - z *est-ce que*
- zdania rozkazujące
  - twierdzące
  - przeczące
- zdania emfaticzne: konstrukcje, np. *c'est... qui*, *c'est... que*

Zdanie złożone

- zdania bezokolicznikowe z czasownikami typu: *entendre, voir, regarder, sentir*
- zdania dopełnieniowe z użyciem trybu *indicatif*
- konstrukcje wymagające użycia trybu *subjonctif*, np. *je doute que, il est indispensable que*
- zdania względne
- mowa zależna – zgodność czasów w trybie *indicatif*
- zdania okolicznikowe
  - czasu, np. *quand, lorsque, comme, après (que), dès que, aussitôt que, depuis que, avant que/de, jusqu'à ce que, pendant que, chaque fois que, alors que, tandis que, tant que, en même temps que, au moment où/de, à mesure que*
  - przyczyny, np. *parce que, car, puisque, comme, étant donné que, vu que, du fait que, sous prétexte que, non (pas) que, d'autant plus que, à force de, à cause de, grâce à, à défaut de*
  - celu, np. *pour (que), afin que/de, de peur que/de, de crainte que/de, de sorte que/à, de façon que/à, de manière que/à, en vue de, dans le but de*
  - warunku i hipotezy:
    - si + présent + présent/impératif,*
    - si + présent + futur simple,*
    - si + imparfait + conditionnel présent*
    - si + plus-que-parfait + conditionnel passé*
    - np. *au cas où, à condition que/de, pourvu que, à moins que/de, à supposer que, dans l'hypothèse où, sinon, même si, sauf (si), comme si, en supposant que, en admettant que, dans le cas où, à défaut de, en cas de*
  - skutku, np. *si bien que, de (telle) sorte que, de (telle) manière que, en sorte que, à tel point que, tant/si/tellement... que, trop/assez... pour (que), donc, ainsi + inversion, aussi + inversion*
  - opozycji, np. *tandis que, alors que, pendant que, au lieu que/de, contrairement à, au contraire de, à l'opposé (de), à l'inverse de, au détriment de, face à*
  - porównania, np. *autant (que/de), ainsi que, de même que, tel que, plus/moins... que, davantage... que, meilleur/pire que, mieux/pis que, plutôt que, à mesure que, tant que, en comparaison de, par rapport à*
  - przyzwolenia, np. *bien que, encore que, quoique, sans que, même si, aussi... que, où que, il n'empêche que, en dépit de, quitte à, avoir beau*

	3 Nr strony/stron w Informatorze 12; 150	Zakres zmiany Część ustna egzaminu

Zakres środków leksykalno-gramatycznych na egzaminie bez określania poziomu jest oceniany w odniesieniu do poziomu B1 (w skali *ESOKJ*).

Zakres środków leksykalno-gramatycznych na egzaminie na poziomie dwujęzycznym jest oceniany w odniesieniu do poziomu B2+ (w skali *ESOKJ*).

	4	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		15-31; 119-126; 152-164	Ogólna charakterystyka egzaminu maturalnego z języka obcego nowożytnego Część pisemna (poziom podstawowy, rozszerzony i dwujęzyczny)

W **części pisemnej** egzaminu na poziomie podstawowym i rozszerzonym umiejętność rozumienia ze słuchu sprawdzana jest za pomocą wyłącznie zadań zamkniętych, np.:

- wybór wielokrotny
- dobieranie
- prawda/fałsz;

LUB

zadań zamkniętych, np.:

- wybór wielokrotny
- dobieranie ORAZ

zadań otwartych, np.:

- zdania/tekst z lukami
- odpowiedzi na pytania.

Liczba zadań: 15 zadań (3–4 wiązki, w tym możliwa 1 wiązka z zadaniami otwartymi).

Długość wypowiedzi pisemnej na poziomie podstawowym: 80-130 wyrazów. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.

Długość wypowiedzi pisemnej w arkuszu dla osób niesłyszących na poziomie podstawowym: 50-100 wyrazów. Jeżeli wypowiedź zawiera 40 wyrazów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów.

Przy ocenie **zakresu środków językowych** w wypowiedzi pisemnej **na poziomie podstawowym**

pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B1, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe;

pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B1, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie najprostsze środki językowe.

Przy ocenie **zakresu środków językowych** w wypowiedzi pisemnej **na poziomie rozszerzonym**

pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe;

pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przy ocenie **zakresu środków językowych** w wypowiedzi pisemnej **na poziomie dwujęzycznym**

pod pojęciem „bardzo szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się bardzo zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+ (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2+, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia;

pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe;

pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2+, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

	5	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		126-135; 179-197	Poziom trudności zadań

Ze względu na określony w wymaganiach egzaminacyjnych średni oczekiwany poziom biegłości językowej – poziom trudności leksykalnej i/lub gramatycznej zostałyby obniżony w przypadku:

Poziom podstawowy (egzamin dla absolwentów niesłyszących)
Tekstu 1. do zadania 1.1. str. 126.

Poziom dwujęzyczny
zadania 7.2. str. 194.
zadania 8.2. str. 195.

	6	Nr strony/stron w Informatorze	Zakres zmiany
		47-57; 126-135	Zgodność z wymaganiami egzaminacyjnymi

Poniższe zadania anuluje się, ponieważ ich tematyka wykracza poza zakres tematyczny
ujęty w wymaganiach egzaminacyjnych:

Egzamin ustny bez określania poziomu
Zestaw 1.
Zadanie 3. – zdjęcie nr 2. str. 49.

Poziom podstawowy (egzamin dla absolwentów niesłyszących)
Tekst B do zadania 3.3. str. 129.